

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Égész évre 16 K.— f
Fél évre 8 K.— f
Negyedre 4 K.— f
Egyes szám ára 30 f

HIRDETÉSEK
díjszabás szerint.

Nyitlér soronként 2 K.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi
hetilap

Megjelenik minden
vasárnap.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:

ZALAEGERSZEG
Kölcsey-utca 3. sz.

Hiába!

— Irta: Dr. SUPKA GÉZA. —

1918. október 17. Magyarország végétének napja! *Wekerle* az újságírók előtt már napokkal elébb bejelentette, hogy a játszmát feladjuk; de az újságírókban volt annyi mélységes előrelátás, hogy a közönség elől eltitkolják ezt a vallomást, amely borzalmas pánikot teremthetett. Október 17. óta sorssal terhes napok és hónapok rohantak el felettünk; de még ma is — mintha tegnap történt volna — éles tisztasággal látom, amint a parlament jobboldali első padosorában szólásra emelkedik a pusztulás rémségének szelleme: *Tisza István*. Rendes szokása szerint imára merevedett ujjakkal kulcsolta össze a kezét, álltában hátra támaszkodott ülése támlájához, s a szava ugy csuklott végig a termen, mint a halálharang kongása. Ő vitte végig a felelősséget; de a szavaiban rejlő önvád sulyát a körötte ülő pagódlí-figurák nem bírták el — apránként elsomfordáltak mellőle. A szürke félhomályban a halálmadár szárnya csatogott a magyar parlament padosorai felett — az antik mithoszok a lelkiismeret verdesését ábrázolták a vascsőrű halálmadárral — s ezek a kis lelkű, alacsony gondolkozásu, önző emberkék nem bírták idegerővel: meggörnyedve, lábujjhegyen szökdöstek el vezérük mellől,

aki a végzetet hívta ki erre a szegény országra.

Szinte rémületesen fantasztikus volt ebben az órában a parlament világitása. A jobboldal felett ólmos sulyu sötétség terpeszkedett, amiből csak *Tisza István* jellegzetes szemüveg-lencsési villogtak elő, meg az egymásba kulcsolt két keze: mintha ravatalt látott volna az ember. Aztán egy fénynyaláb a végtelen magasságu gótikus ablakon át odaesett épen a szemközti oldalra: a kontraszt törvényénél fogva csak annál sötétebb maradt a jobboldal. S ebből az ijedt sötétségből hörgöttek elő egyszerre azok a szavak, amelyek — ki tudja — Magyarország sorsát egy újabb ezredévre előírták.

„*Károlyi Mihály grófnak igaza volt, elvesztettük a háborút. Be kell férjiasan ismernem. Károlyi Mihálynak igaza volt!*“ . . . Aki csak kevéssé is ért a történelphez és a tömegek lélektanához, kell, hogy ebben a percben vérfagyasztó borzongás futott legyen rajta végig. Hiszen mi tudtuk, a cenzúra kosara számára ezerszer meg is irtuk, hogy a *Tirpitz*-féle tengeralattjáró kaland óta ezt a háborút elvesztettük. De ha a cinikus *Tisza István* mondja ki ezt a szót ilyen leplezetlenül, aki annak idején — embervér hullásakor — képes volt kijelenteni hogy: „Magyarországon minden csoda csak három napig tart“, ha

Tisza István most ezt a szót kimondta, akkor ez az ország nem csak a háborút veszítette el; akkor ez az ország dühödten felhördül; s akkor azok a milliók, akiket évekig ott kineztek a *Doberdó* poklaiban, most egy borzalmas tetemrehívásra fordulnak majd vissza. Embereket, családapákat négy esztendőn át ott rohasztottak a lövészárkok mélyén; fehérhaju embereket, családapákat úgy botoztak, mint a néger rabszolgákat; síró gyermekek apját kikötötték a lövészárkok elé, az ellenséges golyók kénye-kedvére. S mindezt fogcsikorgatva eltűrték azok a milló mártírok, ha volt miért!

Most mindennek a borzalomnak az atyja, a *belgrádi demars* szerzője, a német császár emberhusszállítója, *Tisza István* maga jelentette ki, hogy: minden szenvedések, véretek minden hullása, idegeitek őrvongó zakatolása, asszonyaitok hervadt melle, gyermekeitek kenyérért síró panasza, minden-minden hiába való volt! Négy és fél éves vérfarsang után jutalmul egy szó: hiába!

Egy hétig dermedtő várakozás, amíg az újságok *Pestről* a frontokra érkeznek. Tudtuk, most ki kell a viharok törnie, s egy hétig a viharelőtti csend tikkasztó tompasága ilte meg a lelkeket. S akkor tényleg lecsapott az első villám: október 24-ikétől kezdve a legjobb magyar hadtestek, *Debrecen*, *Kaposvár*, *Marosvásár-*

Műkedvelő előadás.

A Zalaegerszegi Nemzeti Szövetség, — kedves, nyugalmazott öreg urak, megriadt, weltfremd hivatalnokok, politizáló papocskák és léprement csacska gimplik intim társasága, — végre fölébredt álmatag köldökszemléletéből, gondol merészet és nagyot és elhatározta, hogy ő is hódol az idők szellemének és előadást rendez. Fehér plakátokon, — a jó szív és ah, az ártatlanság jelképe, — adta tudtal mindenkinek, akit illet, hogy a f. hó 2-án délután 5 órakor az *Arany Bány* nagytermében előadást tart.

Minthogy az előadó neve nem volt közzétéve, a *Bány* nagy terme ugyancsak megtelt közönséggel, legnagyobb részben elvtársainkkal és elvtársnőinkkel. A szociáldemokraták tömött soraiban csak félénken húzódott meg egy-egy kegyes kongreganista vagy más „ébredő magyar“ reszkető sziluettje.

Kiváncsian találgatták, hogy vajjon ki lesz az előadó. Voltak némelyek, akik azt mondták, hogy biztosan a kis *Trejber István* mérnök, a keresztényszociális eszmék ügyes parcellázója lesz a szónok. A beavatottabbak viszont azt rebesgették, hogy tudós, professzor *Schusztér Oszkár*, aki lám a multkor is olyan keményen

megigazoltatta azt a lázító *Akác*ost, — fogja a félrevezetett szegény népet felvilágosítani és jelenlegi gonosz vezetőitől megszabadítani. Ismét mások azt beszélték, hogy tulajdonképpen a vidám *Pálosok* tartanak előadást és a Nemzeti Szövetség eszméinek népszerűsítésére elfogják énekelni a „*Budafoki dalárdát*“, azonkívül az orgona-szíjját is meghuzzák.

Halk zugás morajlott végig a tömegben. Még egyszer rálépett mindenki a szomszédja tyukszemére, még trüsszentettek és krákoztak néhányat, aztán ünnepi csönd lett. A dobogón, — ahonnan pár héttel ezelőtt még a gaz *Akác*os hirdette istentagadó eszméit, — megjelent *Kutas Kálmán*, a helybeli lutheránus lelkész kedves, szimpátikus alakja. Csengő, patetikus hangján beszélni kezdett. Bejelentette, hogy a szociálmus tudományos kritikáját fogja adni, megfogja mondani, hogy mi benne az arany, ezüst és a drágakő és mi benne a szalma és a polyva. Aztán a műkedvelő szociológusok isteni naivságával beszélt a szociálmusról mindenféle jámbor, papos dolgokat. Amíg csak a szociáldemokrata párt egyes programmpontjairól beszélt fel-fel zugott a helyeslés, amikor azonban a költői lelkű főtisztelendő ur a felebaráti szeretet nevében követelte, a háboru

továbbfolytatását, kitört a felháborodás a tömegből, heves közbeszólásokkal tiltakoztak a háboru ellen és azt ajánlották a főtisztelendő urnak, hogyha olyan nagyon lelkesedik a háboruért, hát menjen el ő maga. Ettől kezdve aztán nem is akarták tovább hallgatni a szónokot, aki végre is befejezte unalmas, lapos előadását. Utána, mint *deus ex machina* a hallgatóság soraiból a szószerke lépett egy *Keresztessy* nevű idegen ur, aki kijelentette, hogy ő ugyan nem szociáldemokrata az ellen azonban tiltakozik, hogy a szelidlelkű főtisztelendő ur újabb háborura izgassa a népet és azt a tanácsot adta neki is és a többi papoknak is, hogy ne politizáljanak se népgyűléseken, se azonkívül, hanem éljenek kizárólag lelkészi hivatásuknak, mert csak ezzel szolgálják igazán az Istent. A közönség tombolva, tapsolva helyeselt a szónoknak, a szegény, beugratott kis *Kutas Kálmán* pedig zavartan pirulva fogadta a kemény leckét, amit a jövőben bizonyára meg is fog tartani és akkor megfogja látni, hogy a lutheránus templom falai nem fognak úgy kongani az ürességtől.

Igy végződött a Nemzeti Szövetség műkedvelő előadása.

hej, elkeseredetten odacsapják a feyvert; *hiába* tovább nem szenvedünk és nem pusztulunk. Gyerünk haza!

S megkezdődött az a gigászi hőmpölygés, amely felborítással, vérbefojtással fenyegette az egész országot azok miatt akik lelketlenül belevitték a népmilliókat ebbe az ötesztendő kalandba. Ha ez a lavina még mindig úgy találja az országot, hogy azok vannak az élén, akik miatt verték, kinozták, agyonlőtték, halálba kergették a népet, akkor a lavina lehengetli nemcsak azokat, akik idáig juttatták az országot, hanem velük együtt magát az országot is. Itt volt hát a cselekvés perce: eltávolítani a bűnösöket, megváltani az országot az ötszáz éves járom alól, s a boszuval terhesen hazagomolygó katonaságot szétoszlatni a falukba, a családi élet békítő melegségébe.

Íme: ezért kellett a forradalom, ezért kellett a Habsburgoknak menniök, ezért kellett a Linder-féle „nem akarok katonát látni!” és ezért kellett a sürgős földreform.

A munkapárt volt csatlósai ébrednek; a forradalom tul uri módon bánt el velük. A kormány ellen vádakat kezdének szórni, amelynek rövidlátóan aljas két támasztó pontja, hogy „a forradalom tönkretette a hadseregünket” és hogy „a földreform elvágja a magyarság életerejét.” Nos, még ezuttal nyugodtan magyarázzuk meg minden ilyen emelkedő ifrangnak, hogy mindezt Tisza István sorsszerű, végzetesen bűnös beszédje okozta; s hogyha ma az ország véresen szenved, ezt tisztára az október 17-iki nagy beszédnek köszönheti, amely mögött ijesztő fenyegetéssel ott emelkedik a sötét rémkép: *hiába!* És mondjuk meg a forradalom minden ellenségének, hogy *mindenki* vétkez az ország pusztulásában, aki Tisza István csökönységét támogatta, aki őt istenítette, s aki még ma is olyan hangokat merészel hallatni, hogy „visszasírja még ez az ország Tisza Istvánt!”

És mondjuk meg a forradalom ellenségeinek, hogy Tisza István olyan nagyot vétkezett Magyarország ellen, aminő nagy szolgálatot sem István király, sem IV. Béla nem tett ennek az országnak; de néki van egy mentsége: az, hogy nagyszabásu ember volt. Azoknak azonban, akik a forradalom ellenségei, azoknak ez a mentségük sincsen meg; s ha sor kerül majd az ítélkezésre — már pedig oktalan korai előbuvásukkal, önmaguk

hívják ki ezt az ítélkezést! akkor könyörtelenek leszünk velök szemben. Mert az a végzetes, sötét szó: *hiába!* még itt rezzeg a lelünkben és boszuért kiáltoz az ellenforradalom minden legkisebb moccanásánál is. Ezt ne felejtsek el!

Megyei élet.

A változott korszallem a legteljesebb nyilvánosságot követeli meg a honpolgárok egyetemének az ellenőrzési, hozzászólási és önrendelkezési jogánál fogva még a diplomacia terén is, ahol eddig kezdettől fogva föld alatti titkos rejtékutakon jártak és művészetté emelték az ármányok, a cselszövények undok iskoláját és korlátlanul, lelketlenül rendelkeztek országok, nemzetek sorsa felett.

Nemcsak országok kül- és belpolitikai, hanem a kisebb tagozatokat érdeklő, a megyei és községi dolgok is megkivánják tehát az említett szempontokból a legmesszebbmenő nyilvánosságot nemcsak azért, hogy a honpolgárok akarata kifejezésre jusson, hanem azért is, hogy azok elhatározása végrehajtva is legyen s e tekintetben minden önkények eleje vétassék.

Az a nagy átalakulás, amelyen a megyei és községi szervezet állítólag azon célból, hogy a mai közállapotokat ne tárgyalhassa, ideiglenes rendelkezéssel már a közel jövőben kereszttül megy s amely a mostani törvényhatósági bizottságot és községi képviselőtestületet megszünteti, még inkább szükségessé teszi az ügyek nyilvános megtárgyalását különösen azon érdekből is, hogy ezek a megszűnő képviselők megtudhassák: miként fogantositattak intézkedéseik?

Ezen kívánságra lehet mondani: közösjajnak a tolmácsolása nem akar ezuttal sem rekrimináció, sem a megszűnés felett való keserűségnek a szava lenni s ezért távol áll tőlünk az: Ave Caesar...

Ennélfogva egész tárgyilagos történeti hűséggel említenek fel ezuttal néhány oly ügyet, amelyet nem szabad a feledés fátyolával letakarni.

Muraköz a honfoglalás óta Magyarországhoz tartozott és Zalavármegye kiegészítő része volt. Azonban legutolsó függetlenségi harcunk leverése után 1849. december havában az osztrák abszolút uralom önkényesen, törvényellenesen Horvátországhoz és pedig politikailag Varasdmegyéhez, egyháziilag pedig a zágrábi egyházmegyéhez csatolta. A nemzet felzudulása folytán az abszolút uralom a vármegyének ezt az egyik gyöngyét 1862-ben politikailag visszacsatolta megyénk területéhez, de egyháziilag a zágrábi érsekségnél hagyta. Ez az állapot szerelmes volt az államhatalom teljessége s az ország területi integritása szempontjából, mert Muraközben nem a magyar államhatalom gyakorolhatta magyarországi szervek útján az egyházi főhatóságot. De káros is volt nemzeti szempontból, mert a mukaközi lelkeszség Zágráiban neveltetett — természetesen horvát nemzeti szellemben s a lelkeszség nemcsak a hívek vallási és családi életében, hanem a felekezeti iskolaügyekben, az egyházi s iskolai vagyon

kezelésében s ezek után a társadalmi téren, sőt a községi életben s általában véve a közélet terén is többé-kevésbé első tanácsadója, vezetője lett a népnek.

Ennélfogva Zalavármegye közönsége az alkotmány helyreállítását után törvényszéren megtartott közgyűléséből feliratot intézett a független felelős magyar miniszteriumhoz és a királyhoz Muraköznek a zágrábi érsekségtől leendő visszacsatolása iránt és meg is újította feliratait, míg végre a király 1875-ben odautasította a miniszteriumot és az ország hercegprimását, hogy a visszacsatolás kérdését tárgyalják meg és rendezzék a horvát kormánnyal és a zágrábi érsekkel; azonban ezek, — amint már akkor megnyilvánult horvát aspirációkon kívül abból a fényből is előrelátható volt, hogy a történelmet odahamisítsák, hogy Muraköz Horvátországhoz tartozik, bizonyára osztrák részről is támogatva ellene voltak a visszacsatolásnak és rekompensáció fejében a pécsi püspökség szlavoniai egyházközségeit követelték, figyelmen kívül hagyván azt, hogy amíg Muraköz — leszámítva az önkényuralomnak semmi jogot nem adható rendelkezéséből beállott rövid időköz — sohasem tartozott egyházi tekintetben sem Horvátországhoz, addig a pécsi püspök egyházi hatósága még abból az időből származott, amikor a mai Szlavonia, a régi Szerémség, vagyis Szerém, Verőce, Pozsega és Valkó magyar megyék voltak, amelyeket a török terjeszkedés elől menekülő szerbek és horvátok a magyarság kiszorításával is előzönlöttek s amelyek csupán ezen tényről fogva váltak Deák Ferenc fehér lapja révén az 1868-iki horvát kiegyezéskor Szlavoniává úgy, amint hasonló ténykörülményeknél fogva a régi Szlavonia Horvátországgá, amely azonban most ezt a kiegyezést, amely Szlavoniához juttatta őt, széttepte.

A vármegye közönsége többször megismételte feliratait, de minden eredmény nélkül. Legutóbb 1919. évi december hó 10-én tartott bizottsági közgyűlésében tárgyalta egy bizottsági tag indítványa folytán ismét az ügyet, amidőn egy bizottsági tagnak oly értelmű felszólalásával szemben, hogy időelőtti a rendezés szorgalmazása a háboru folyamán, egyik országgyűlési képviselőnek azon kijelentése folytán, hogy az illetékes miniszter már ismeri az ügyet s a sürgetes egyáltalán véve nem időelőtti, hanem ellenkezőleg „addig üssük a vasat, amíg meleg”: egyhangulag elhatározta, hogy feliratot intéz a kormányhoz a mielőbbi megoldás iránt és a feliratot hatályosság érdekében küldöttség útján adja át a kormánynak s az eljárás eredményéről a legközelebbi, az 1918. februári közgyűlésre jelentést vár a küldöttségtől. Azonban ember tervez, Isten végez! A vármegye határoz, de az illető közegek nem hajtják végre! Az üggydarab nem lett a közgyűlés intenciójához képest sürgösnek jelezve, nem biztosított ügyvitelszerűen, hogy a legközelebbi közgyűlés elé kerüljön, e tekintetben ellenőrzés nem gyakoroltatott, a küldöttség vezető tagjai sem szorgalmazták az ügyet és így a felirat csak 1918. május 22-én expediatott a küldöttség elnökének s annak átnyújtása máig sem történt meg. Hogy mi okból: azért feleljenek az illetők.

STERNBERG

HANGSZERGYÁR

Rákóczi-ut 60. szám „Zenepalotájá”-nak cimbalom termeiben

a legmodernebb cimbalomok
jótállással vásárolhatók!

Olcsó árak.

Pontos szállítás vidékre.

A megyének a székhelyén, mint annak egyik kulturális gócpontján csak úgy birt a vármegye és székhelyének a szülőltje, az akkori vallás- és közoktatásügyi miniszter főgimnáziumot felállítani, hogy a megye és a város 25 évre 10, illetőleg 5 ezer korona évi segélyt szavazott meg a tanintézet fenntartására. Muraköz magyarosítására alig történt valami. A nagyhorvát eszmék a háboru alatt hatványozva terjedtek. Ezért az 1917. december 10-iki közgyűlés egyhangulag elfogadta a Muraköz egyházi visszacsatolásával kapcsolatos azon indítványt, hogy az említett évi segélyösszeget ezentúl a muraközi iskolák magyarosítására fordítja. Ezzel akarta a kormány figyelmét, tevékenységét és áldozatkészségét a magyar nemzeti állameszmének megfelelő magyarosításra terelni s ezért azt is kijelentette, hogy messzebbmenő anyagi áldozatokra is kész. És kilátás volt akkor arra, hogy a város is hasonlóképp cselekszik, tehát oly összeg áll rendelkezésre, amelylyel fokozatosan szép eredményt lehet elérni. Hatályosság kedvéért elhatározta a közgyűlés, hogy feliratját a fentemlített felirattal egyidejűleg juttatja a kormányhoz. De ez a felirat is abban a sorsban részesült, mint amaz. Az illető közegeknek kell számolniuk erről.

Már az 1917. év elején hangoztatta az akkori kormány, hogy részint a háboruból a békés életre való áttérés érdekében, részint a háborus tapasztalatok következtében nagy és fontos reform-munkákat tervez. Minthogy ezek annyira életbevágóak voltak, hogy csupán a nagyközönség hozzászólásával voltak közmegelegedésre megoldhatók, másrészt pedig a törvényjavaslatok és a kormányrendeletek rendszerint mindaddig titokban szoktak tartatni, amíg a törvényhozás elé terjesztettek, illetőleg végrehajtás végett kiadattak, amikor már nem lehetett azokat módosítani: annak a megelőzése céljából, hogy ne történjék „sine me, de me” semmi intézkedés, az az indítvány terjesztett az 1917. évi február 11-iki törvényhatósági bizottsági közgyűlés elé, hogy a miniszteriumnak a törvényjavaslatoknak és rendelet-tervezeteknek végleges szövegük megállapítása ettől leendő közzétételére kéressenek föl és bizottság küldetné ki azon feladattal, hogy ama tervezeteket, valamint az azokra vonatkozólag hírlapok útján vagy bármely más módon szerzett adatokat megtárgyalja, azokra nézve véleményét a közgyűléshez, sürgősség esetében pedig közvetlenül a kormányhoz terjessze. A közgyűlés az indítványt elfogadta s egyúttal az alispánt odautasította, hogy a szóban levő kérdéssel foglalkozó „Magyar Társaság”-tól is szerezze be adatokat; a javaslatba hozott külön bizottság helyett azonban a megyei állandó választmányt bízta meg a reform-munkálatok megtárgyalásával. Minthogy az állandó választmány bürokratikus rendszere miatt nehézkessé né látszott ilyen, teljes árgilitást igénylő eljárásra, a fő- és alispán urak, mint a választmány elnöke és helyettes elnöke, eleve figyelemztetve lettek erre azzal, hogy jó lesz az összes teendőket a választmánynak a törvényhatósági bizottság kebeléből választott alelnökeire bízni. (Folyt. köv.)

HIREK

— **A Munkástanács ülése.** A zalaegerszegi Munkástanács a f. hó 4-én tartotta meg első érdemleges ülést. Vigh István elnök, napirend előtti felszólalásban foglalkozott a kommunista mozgalmakkal, amelyek nemcsak a szociáldemokrata pártegységét, de annak összes eddigi eredményeit, 25 év hatalmas munkáját is veszélyeztetik. Élesen elhatározta a szociál-

demokrata-pártot a kommunistáktól és miután rámutatott arra, hogy a budapesti Munkástanács is akként határozott, hogy a kommunistákat nemcsak a pártból, de még a szakszervezetekből is ki fogja zárni, egyhangú helyeslés mellett jelentette ki, hogy a zalaegerszegi szociáldemokrata párt is erre az álláspontra helyezkedik. Ezután meleg szavakban emlékezett meg Ady Endréről, akinek emléke iránt a munkásság azzal fejezte ki tiszteletét, hogy az elnök szavait a Tanács állva hallgatta végig. Következett a Tanácskozási Rend letárgyalása, amelyet a Tanács egyhangulag elfogadott. Utána dr. Briglevics Károly kormánybiztossal szemben elfoglalandó álláspont kérdéséről tárgyaltak. A pártvezetőség közölte, hogy az új kormánybiztos érintkezésbelépett velük és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy közte és a munkásság között nem lesznek ellentétek. Bár ő nem szociáldemokrata, mégis a szociáldemokrata pártot testvérpártnak tekinti, amellyel együtt akar működni. Ezen felvilágosítás után a Munkástanács elfogadta az e célra kiküldött bizottság előterjesztését, amely pontozatokban foglalja azokat a kívánalmakat, amelyeknek az elfogadása esetén a szociáldemokrata párt hajlandó a kormánybiztossal együttműködni. A munkásság kívánalmait tartalmazó átiratot a f. hó 7-én adja át egy bizottság a kormánybiztosnak. Ezután a Munkástanács kijelölte azokat, akik a néptanácsban a szociáldemokrata pártot fogják képviselni. Végül elhatározta a Munkástanács, hogy önkéntes jelentkezőkből 50 tagu népörseget állít fel a rendőrség támogatására és a város rendjének biztosítására. A szükséges számú jelentkezés már meg is történt, amivel a munkásság újból tanujelét adta önzetlenségének, hogy ismét csak a nincstelen munkás az, aki a polgárság vagyonát, az állam rendjét kész és képes megvédelmezni.

— **A kormánybiztos és a szociáldemokrata párt.** A Munkástanács határozata értelmében a f. hó 7-én adta át egy küldöttség dr. Briglevics Károly kormánybiztosnak a munkásság memorandumát, amely pontokba foglalja azokat a feltételeket, amelyek mellett a szociáldemokrata párt a kormánybiztossal való együttműködésre hajlandó. A kormánybiztos a memorandum átolvasása után kijelentette a küldöttségnek, hogy az abban foglaltakkal legnagyobb részben egyetért és bár tudja, hogy a munkásság ezidő szerint még nem előlegezheti neki a bizalmat, meg van azonban győződve arról, hogy azt rövid időn belül megfogja szerezni.

— **A februári közgyűlés.** Dr. Briglevics Károly kormánybiztos értesítette Zalavármegye alispánját, hogy a f. évi február hó 10-ére összehívott közgyűlés a belügyminiszter rendelete értelmében nem tartható meg. A kormánybiztos ezt a rendeletet táviratilag és telefonon közölte a vármegye összes szolgabíráival, ugyiszintén a törvényhatósági bizottság tagjaival is, nehogy a kitzűzött közgyűlésre bejőjenek.

— **Zsirbeszolgáltatás.** Az országos közlemezési miniszterium rendelete alapján a házi és gazdasági szükségletre hízalt sertések, libák után, sertésenkint legalább két, de legfeljebb 5 kgr zsirt kell közellátás céljaira beszolgáltatni. Ennélfogva a nemzeti tanács jóléti bizottsága által kijelölt népbiztosok házról-házra járva, a fentemlített kulcs alapján fogják megállapítani azt, hogy milyen mennyiségű zsirt kell beszolgáltatni.

— **Sneff Jenő** Nagykanizsa rt. város kormánybiztosa a f. hó 4-én Zalaegerszegen tartózkodott. Részt vett a Munkástanács értekezletén, amelyen különböző pártügyeket beszéltek meg, azonkívül felkereste dr. Briglevics Károly kormánybiztos és Kolbenschlag Béla alispánt is, akikkel politikai jellegű megbeszéléseket folytatott.

— **A Magántisztviselők és Kereskedelmi alkalmazottak szociáldemokrata tagjai** elhatározták, hogy holt pontra jutott helyi egyesületeket feloszlatták és nekiszusban az országos központi szakszervezetekkel karöltve a szociáldemokrata párttal, megalakítják a Kereskedelmi Alkalma-

zottak Országos Szövetségének zalaegerszegi befizető csoportját. Alakuló gyűlésüket a f. hó 5-én tartották meg az Arany Bányagyagytermében. Az előkészítő bizottság nevében Fischer Jenő ismertette az eddigi mozgalmakat és azokat az okokat, amelyek az első egyesület feloszlását és sikertelenségét idézték elő. Ezután Vigh István párttitkár fejtette ki annak a szükségességét, hogy az egyesület csak az öntudatos osztályharc és a szociáldemokrata párttal való együtt működés útján boldogulhat. Végül megválasztották a szervező-bizottság tagjaivá a következőket: elnök Fischer Jenő, alelnök Dolgos András, titkár Reményi Pál, pénztáros Heinrich Dezső, jegyző Kosztelicz Margit, ellenőr Kiss Mariska, könyvtáros Práger Olga, háznagy Szabó Sándor; választmányi tagok: Trébics Mihály, Trautmann Lajos, Erdős Árpád, Farkas Lajos, Kovács Janka, Weisz Gizella, Lusker Paula. Itt említjük meg, hogy a szervező-bizottság minden szombaton este a Központi-kávéház feletti emeleten levő saját helyiségében gyűlést tart. A panaszokat és beadványokat mindenkor csütörtök délig kell az elnökségen beadni. A tagok felismerve a szervezkedés és tömörülés nagy horderejét, szép számmal jelentkeznek.

— **Előadás.** Csorba Mária, nőmunkás az Országos Szociáldemokrata Párt megbízásából a f. hó 2-án este 6 órakor a Bányagyagytermében előadást tartott. Az ép oly érdekes, mint tanulmányos előadást; a termet zsúfolásig megtöltő közönség állandóan nagy tetszéssel kísérte. Az előadás sok új és lelkes hívet szerzett a szociáldemokrata pártnak.

— **Propaganda képeslapok.** Az Országos Propaganda Bizottság propaganda-képeslapokat hoz forgalomba. Az első már meg is jelent, a „Nem! nem! soha! plakát kisebbitett formájában. Felhívjuk a közönséget, küldje ezeket a lapokat különösen Angliában, Franciaországban és a semleges államokban levő ismerőseihez, kérjük fel a megszálló csapatok katonáit is, küldjenek e lapokból haza. Legközelebb újabb levelezőlapok is jelennek meg, valamint propaganda-bélyegek is. A helyi propaganda bizottságok, egyletek, kereskedők, akik a levelezőlapokat árusítani óhajtják, forduljanak az Országos Propaganda Bizottsághoz (Budapest, IV., Múzeum-körút 1.)

— **764000 korona értékű ruházat** a város részére. Már megemlítettük azt a nagy jelentőségű akciót, amelyet polgármesterünk indított a közönség ruházattal ellátása ügyében Grác város polgármesterével. Ez az ügy a megvalósítás stádiumába került. A napokban értesítette Grác város polgármestere a mi polgármesterünket, hogy elszállításra készen áll: 50 db téli kabát gyapjuból a 120 K, 50 db félgypaju téli kabát a 110 K, 500 db leány ruha kevert anyagból a 35 K, 1000 db férfiruha a 84 K, 1700 db teveszőr felsőkabát a 60 K, 10000 db férfiruha félgypajuból 24 K, 1500 db cipő (bergsteiger) a 84 K, 3000 db bakkancs a 60 K. Ugyanez alkalomból érdemesnek tartjuk megemlíteni, hogy az annyira égetően szükséges munkaalkalmak megteremtése céljából a polgármester felirt az illetékes miniszterekhez, hogy a pénzügyi és a postapalota megépítése iránt haladéktalanul rendelkezzen. A maga részéről erélyesen belefogott az új temető, a szegényház és a városi major épületek létesítéséhez szükséges munkálatok megvalósításába. Ez épületek tervei teljesen elkészültek.

— **Csak 20000 korona készpénz** fizetést, 4 öl száraz tűzifát, 4 szobás lakást s 4 hold földet kér a város kénasza évi bér fejében a városi tanácstól. Hajlandó szükséges esetében 3 szobás lakással is megelégedni, háborus pótlékot egyelőre nem igényel.

— **Tánciskola megnyitás.** Adorjänné Frida tánciskolájában a beiratkozások megkezdődtek a Bányagyagyban.

— Magyarországi Építőmunkások helyi csoportja folyó hó 9-én vasárnap dalárdával egybekötött estélyt tart az „Arany Bány” szálloda nagytermében. Kezdeté este 7 órakor. Jegyek előre válthatók a Bány kávéházban.

— A zálogházak közvetítő díjai. A kereskedelemügyi miniszter 72245—30—1918. számú rendeletét folytán. A m. zálogházak közvetítő üzleteiben 1918. évi december hó 1-től kezdődőleg további intézkedésig a közvetítésért a következő díjak szedhetők: a 4 K-án és 4 K-án aluli tételek után 10 f, a 4 K 01 fillértől 14 koronáig terjedő tételek után 30 fillér a 14 K 01 fillértől 20 koronáig terjedő tételek után 40 fillér, a 20 K 01 fillértől 50 koronáig terjedő tételek után 60 f, a 15 K 01 fillértől 100 K-ig terjedő tételek után 150 fillér a 100 koronán felüli tételek után 1 K 50 f és 100 K-án felüli összegnek további 1%-a. Ugyancsak további intézkedésig megengedem, hogy az ingóságok burkolatául szolgáló bekötőkendők kiszolgáltatása beszüntessék. Az ékszerzálogok burkolatául szolgáló papirzacskók után, melyeket a kereskedelemügyi miniszter által meghatározott egységáron a zálogházak igazgatósága bocsát a közvetítők rendelkezésére, egyként 3 f szedhető. Egyebekben a 67789—1915. K. M. sz. rendelet 20. §-ának intézkedései érintetlenül maradnak.

— A kenderkóró, a kikészített kender és kenderkóc bejelentése, valamint a kikészített kender és kenderkóc forgalombahozatalának korlátozásáról szóló 4051—1919. M. E. rendelet módosítása tárgyában a Magyar Népköztársaság kormányának 6043—1918. M. E. sz. a. kiadott rendelete a városházán (II. em. ajtó 7.) a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető.

— Itt az idő! Még nem készt el, még mindig becsérélheti régi, vagy megunt hanglemezeit a most megjelent legújabb kacagtató tréfás „Ujvári telefonál” című kétoldali hanglemezre, mely pénzért nem kapható, csupán 6 drb. lejátszott hanglemez ellenében kizárólagos joggal Wágner hangszeráruháznál, Budapest, VIII., József-körut 15.

Hivatalos rovat.

Zalaegerszeg r. t. város polgármesterétől.
867. sz. 1919.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a lámpabél árának megállapítása tárgyában a magyar népköztársaság kereskedelemügyi minisztere 95001—1918. sz. a. a következő helyesbítési rendeletet adta ki:

A Budapesti Közlöny folyó évi szeptember hó 29-én megjelent 222. számában közzétett 96.525—1918. számú kereskedelemügyi miniszteri közleményben a 8. sz. illetve a 11. sz. lámpabélért kiskereskedő által követelhető legmagasabb árként feltüntetett 29 f, illetve 39 f helyett 39 f, illetve 59 f veendő, úgy hogy a lámpabélért követelhető legmagasabb árakat helyesen az alábbi táblázat tünteti fel:

Az anyag megjelölése	Pamut közp.	Nagykeresk.	Kiskereskedő által követelhető ár:
3. sz. lámpabél m.-ként csomagolással együtt 12 f	14 f	17 1/2 f	
5. sz. lámpabél m.-ként csomagolással együtt 19 f	23 f	29 f	
8. sz. lámpabél m.-ként csomagolással együtt 26 f	31 f	39 f	
11. sz. lámpabél m.-ként csomagolással együtt 39 f	47 f	59 f	

FÜLÖP JÓZSEF sk.,
h. polgármester.

Felélős szerkesztő: Dr. JÁMBOR MÁRTON.
Kiadó: A ZALAMEGYE LAPKIADÓ VÁLLALAT.

MAUSZ FERENCNÉ UTÓDA HORVÁTH MIKLÓS aranyműves és műszerész

Elvállalom ékszerek, bélyegzők, írógépek, gramofonok szakszerű javítását. Vidéki megbízásokat pontosan eszközölök. A n. é. közönség szíves pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Horváth Miklós aranyműves és műszerész ZALAEGERSZEGEN.

1-5

Hirdetmény.

A Zalaszentgrót és Vidéke Takarékpénztár R. T. közhirre teszi, hogy a betétek után

2 1/2 %

kamatot fizet.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Meghívó.

A Zalaegerszegi Szövetkezeti Önszegélyző Egylet

rendes évi közgyűlését

1919 évi február hó 20-án d. u. fél 5 órakor az intézet helyiségében fog megtartani, a melyre az egyesületi tagok az alapszabályok 41. §-a értelmében tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés napirendje:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tag kiküldése.
2. A mérleg megállapítása és a 41-ik csoportbeli törzsbetéteknek a felügyelő-bizottság véleményes jelentése alapján leendő felosztása.
3. Az igazgatóságnak nemkülönben a felügyelő-bizottságnak az 1918-ik évre adandó felmentése.
4. 4 igazgatósági tagnak 3 évi időtartamra leendő választása.
5. Az 1919. évre a költségvetés megállapítása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kimutatás

az 1918 december 31-én létező törzsbetétekről.

Csoportok	Törzsbétét
41-ik csoport	3198
42-ik „	4042
43-ik „	5062
Összesen	12302

A zalaegerszegi szövetkezeti önszegélyző egylet 41-ik csoportjának zárszámadása 1916. jan. 1-től 1918. dec. 31-ig.

Mérleg-számla.

TEHER.

VAGYON.

Főkv. lapsz.		K	f	K	f	Főkv. lapsz.		K	f	K	f
39	Pénzkészlet	153526	—	114395	98	36	Betét sz. befolyt visszafizetve	250483	—	227307	50
	Kötvény számla visszafizetve	56260	—	97266	—			23173	50	22134	50
40	Elismervény számla visszafizetve	26833	—				Hátralék			249444	—
		840	—	25993	—	44-97	3198 törzsbét á K 78-	348548	73		
44-97	Folyó számla ennek kamatai	339330	77				Folyó számla ennek kamatai	12983	66	361532	39
		17064	43			54	Tartalékalap			6231	96
54	Tartalék alap	6231	96	362629	16	57	Átmeneti kamat			1070	50
	Hátralék számla:					56	40 cs. kamata Pesti Krs. b.			346	—
36	a) betét	22134	50			52	Osztalék			19487	46
37	b) kamat	3514	04								
47	c) rendbíróság	2124	50	47773	04						
79	Letét számla visszafizetve	192431	—								
		185967	20								
	ennek kamata	6663	80								
		626	83	7290	63						
56	Pesti Keresk. bank sz. visszafizetve	6398	54	2764	50						
		4132	04								
				638112	31					638112	31

Dr. BERGER BÉLA, vezérigazgató.

BOSCHÁN GYULA, sz. b. t.

RECHNITZER MIKSA

GYARMATI VILMOS

KUMMER GYULA

HEINCZ JÁNOS, pénztárnok.

UDVARDY IGNÁC

PFEIFER HENRIK

KOVÁTS LÁSZLÓ

FENYVESI FERENC, könyvelő.

DEUTSCH FERENC, sz. b. t.

GRÁNER GÉZA

FÜRST SAMU

WEINBERGER JAKAB

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk, az üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és azokat minden tételben helyesnek találtuk.

Zalaegerszegen, 1919 január 31-én.

HEINRICH LIPÓT f. b. tag.

UDVARDY VINCE, f. b. tag.

BÜCHLER JAKAB f. b. tag.

Április 24-iki belépésre egy gépész - kovács

Keresetetik. Aki a Komnick-féle szántógép kezelésében jártas, előnyben részesül. Ajánlatok Löwenstein Jakab és Ignác Zalaegerszeg, intézendők.

Értesítés!

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy a harctérről hazatérve, Zalaegerszegen a KORONA szállodát éttermével átvettem.

Mindenkor pontos kiszolgálás, meleg és hideg ételek háziisan készítve kaphatók. Nappali és éjjeli istálló kaphatók.

Szives pártfogást kér

Oszkó János
vendéglős.

Szőlőbirtokosok!

Tekintettel a közelgő évadra, valamint a szállítási nehézségekre, lássa el magát minden szőlőbirtokos idejekorán

Szőlőkötöző papírszínnel

Kérjen mintát és árajánlatot.

Papíráru Gyári és Kereskedelmi R. T.
Budapest, VI., Rákóczi-ut 6. szám.
Sárgöncim: Papirtex. Telefon: 83-63.

Jóforgalmu

falusi vendéglőt

bérbe vennék a környéken.
Cim: NYILAS, Zalaegerszeg, Berzsenyi-utca 72.

A föld

legjobb köz- és mezőgazdasági lap, független agrárpolitikai folyóirat.

A FÖLD bátor, aktuális, gyakorlati!

A FÖLD szemléje: a közgazdasági élet emelkedett szempontu, szellemes kritikusa.

A FÖLD rovatai: Növénytermelés, Kertészet, szőlészet, dohánytermelés, erdészet és faértékesítés, állat- és baromfitenyésztés, mezőgazdasági ipar, üzem, vegyészeti, mérnök, jogélet, Kereskedelem és Tőzsde. Időjárás. Kérdés-felelet

A FÖLD munkatársai: a szakirodalom és közélet százánál több vezető személye

A FÖLD előfizetési ára évi 48 korona.

A FÖLD kiadóhivatala: Budapest, IX. Ráday-u. 2. Kérjen mutatványszámot 2 korona ellenében!

Hirdetéseket felvesz lapunk kiadóhivatala

Meghívó.

A Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság Zalaegerszegen

1919. évi február hó 16-án d. e. 10 órakor saját helyiségében (a pénzügyi palota mellett) tartja

VII. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a t. részvényeseket ezennel meghívja

Zalaegerszeg, 1919 január 30.

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1918. üzletéről.
2. Az 1918. évi zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség hovaforrásáról való határozathozatal. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása.
3. Esetleges indítványok.

JEGYZET. Az alapszabályok 11. §-a értelmében tanácskozási és szavazati jog csak oly részvény alapján gyakorolható, mely a közgyűlés tartását megelőzőleg legalább 2 hónappal a részvényes nevére átíratott és legalább 3 nappal megelőzőleg a társaság pénztáránál még le nem járt szelvényekkel együtt letételt

A Zalaegerszegi Polgári Takarékpénztár Részvénytársaság mérleg-számlája 1918. évi december 31-én.

Vagyon.

Teher.

Fkvi lapsz.		korona	fill.	Fkvi lapsz.		korona	fill.
95	Pénztárkészlet	166550	37	1	Részvénytőke	300000	—
67	Osztrák-magyar bank giroszámlán	521	68	24	Tartalékalap	55004	—
97	Magyar postatakarékpénztár	38648	86	78	Veszteségi tartalék	4000	—
76	Osztrák	532	22	107	Értékpapír veszteség tartalék	41233	—
67,29	Más pénzügyintézeteknél és ügyfeleknél folyószámlán	1778961	65	44,85	Betétek	4202688	30
90,91	Váltótárca	309741	—	28	Folyószámlahitelezők	316865	41
79	Jelzálog	124542	41	31	Előre bevételezett kamatok	6042	—
87	Értékpapírok	2488051	31	32	Hátralékos adó	8235	60
45	Ezek függő kamata	48178	31	81,92	Fel nem vett osztalék	950	—
84	Befizetések a Pénzügyintézetnél jégzett ürlétrészekre	1600	—	35	Nyereség	33636	13
88	Biztosítási értékek	1019	67				
51	Hátralékos kamatok	8703	71				
69,98	Többféle	1605	25				
103							
		4968656	44			4968656	44

Zalaegerszeg, 1918 december hó 31-én.

GRÉSZ PAULA s. k.,
pénztáros.

BERGER JÓZSEF s. k.,
vezérigazgató.

PRÁGER OLGA s. k.,
könyvelő.

Ezt a mérleget megvizsgáltuk, az üzleti könyvekkel összehasonlítottuk és azokkal mindenben egyezőnek találtuk.

Zalaegerszeg, 1919 január hó 4.

FISCHER IZIDOR s. k.,
felügy. biz. tag.

LÁSZLÓ JÓZSEF s. k.,
felügy. biz. tag.

SCHMIDT VIKTOR s. k.,
felügy. biz. tag.

SOMMER SÁNDOR s. k.,
felügy. biz. tag.

VENNÉK nagyobb mennyiségű 6 sukkos szőlő akáckarót.

Ajánlatot kér:

Polatsik Armin
Kővágóörs, (Zala m.)

3-4

Sötét világítóolajat, kékkövet, kénport, szőlőkötözőzsineget, nemesítésre faszénport kocsikenőt stb. e szakmába vágó cikket ajánl legolcsóbb napiáron

KOMLÓS M. MIKSA
vegyesáru nagykereskedése
ZALAEGRSZEGEN. 5-0

Babot, terményt

veszek özv. Sattler Ignácné Zalaegerszeg. 2-4

Akác-csemetéket, gledicsia-, tölgy-, kóris-, fenyő-, stb. csemetéket, gyümölcs- és diszfákat, gyümölcsvadoncokat, rózsákat és egyéb virágokat ajánl:

Neumayr és Társa

faiskolája, Zalaegerszeg.

Udvarok, kertek, sirok alakítása (beültetése) és gondozása elvállaltatik.

Petroleum

pótló, elsőrendű, minden mennyiségben kapható: 3-3

Özv. Sattler Ignácné

fűszerkereskedésében, Zalaegerszeg.

Sövénycsemetéket,

gyümölcsfákat

és egyéb faiskolaterméket,

valamint magvakat ajánl:

Salamon Endre

Zalaegerszeg. Telefon 134.

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti törvényesen védett

Skaboform kenőcs

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti pecsétetes dr. Flesch-félét kérjünk. Próbategely 4 K, nagy tégely 6 K, családi adag 15 K. Zalaegerszeg és vidéke részére főraktár: KASZTER SÁNDOR „Szentlélek” gyógyszertára, ZALAEGRSZEGEN. — Vételnél a „Skaboform” védjegyre ügyeljünk!

Itt az idő!

Még nem készt el, ha hat darab használt hanglemezzel rendelkezik, úgy még mindig **becserélheti** azokat a most megjelent legújabb kacagtató tréfás

„Ujvári telefonál”

című kétoldalu hanglemezzel. Nagyszerűen sikerült **mulatságos** telefonjelenet! Kizárólagos joggal

W Á G N E R

„Hangszernagyáruház”-nál

Budapest, József-körút 15. Fiók: IX., Ráday-utca 18.

A világhírű „Favorit” hanglemezgyár főraktára.

Beszélőgépek 200 koronától 1500 koronáig. — Dalszöveges lemezjegyzék és árjegyzék ingyen!

Tahy R. Utóda Kakas Ágoston könyvnyomdája, papír- és írószertkereskedése

Alapított
1842. évben

Zalaegerszeg, az Arany Bátor szálloda épületében

Alapított
1842. évben

Mindentféle nyomdai munkák pontosan és gyorsan,

papíráruk és írószerek a legjutányosabb árban.

Művészi képes levelezőlapok, szalonkártyák, képes zárt-levelezőlapok stb. stb.

Tahy R. Utóda (Kakas Ágoston) könyvnyomdája Zalaegerszeg.